

HRVATSKI SABOR

Klasa: 004-01/09-01/02

Urbroj: 65-09-02

Zagreb, 16. ožujka 2009.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članka 32. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem prijedlog dopune dnevnog reda 9. sjednice Hrvatskoga sabora točkom: *"Porast nasilja među mladima u Republici Hrvatskoj"*, a koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora, sukladno točki 204. stavku 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora, podnio Klub zastupnika SDP-a, aktom od 11. ožujka 2009. godine.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, određeni su Zoran Milanović, Milanka Opačić, Marija Lugarić, prof. dr. sc. Gvozden Flego, Goradana Sobol, Igor Dragovan, Nenad Stazić i Davor Bernardić, zastupnice i zastupnici u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK

Luka Bebić

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA
SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE**

Zagreb, 11. ožujka 2009.

REPUBLIKA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	11-03-2009	12 ⁴⁰
Klasifikacijska oznaka:	004-01/09-01/02	Org. jed. 65
Uredžbeni broj:	6532-2-09-01	Pril. 2
		Vrř. -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 204. stavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika Socijaldemokratske partije predlaže da se u dnevni red 9. sjednice Hrvatskoga sabora uvrsti točka: "Porast nasilja među mladima u Republici Hrvatskoj".

Poticaj za pokretanje navedene rasprave je povećanje stope registriranih slučajeva nasilja među mladom populacijom, te s time u vezi i potreba da Hrvatski sabor u okviru svojih nadležnosti utvrdi mjere za suzbijanje ove pojave.

U prilogu Vam dostavljamo materijal uz predloženu točku dnevnog reda.

Za svoje predstavnike Klub zastupnika SDP-a odredio je: Zorana Milanovića, Milanku Opačić, Mariju Lugarić, prof. dr. sc. Gvozdena Flegu, Gordanu Sobol, Igora Dragovana, Nenada Stazića i Davora Bernardića.

**PREDSJEDNIK
KLUBA ZASTUPNIKA SDP-a**

Zoran Milanović

**KLUB ZASTUPNIKA
SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE**

**PORAST NASILJA MEĐU MLADIMA
U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Zagreb, ožujak 2009.

U pronalaženju razloga i ishodišta za iniciranje i pokretanje rasprave o nasilju među mladima u našem društvu, nažalost, nije bilo potrebno uložiti veliki napor. Svakodnevica koje smo sudionici i naslovi u tiskovinama, nedvojbena su poticaj da se tema porasta nasilja među mladima, ali i porasta nasilja uopće (koje je direktno vezano uz nju) uvrsti u dnevni red Plenarne sjednice Hrvatskoga sabora. Naime, samo na takav način se može dobiti mogućnost da se zajednički, kvalitetno progovori o ovom problemu, na najvišoj razini, te da se sinergijom djelovanja dođe do što učinkovitijih mjera i zaključaka za suzbijanje širenja pojave rizičnog ponašanja i delinkvencije među mladima.

A problem je golem i pokazuje naznake rasta.

Prema posljednjim podacima Ministarstva unutarnjih poslova u 2008. godini je došlo do povećanja broja djece počinitelja kaznenih djela za 6,83% u odnosu na 2007., što je više nego alarmantno. U 2008. godini maloljetne osobe počinile su ukupno 730 kaznenih djela protiv života i tijela i to 2 kaznena djela ubojstva, 2 kaznena djela ubojstva u pokušaju, 126 kaznenih djela razbojništva, 113 kaznenih djela nanošenja teških ozljeda.

Samo u odnosu na 730 kaznenih djela protiv života i tijela u 2008. godini, vidljiv je porast od 19,48% u usporedbi s 2007. godinom.

Govoreći pojedinačno o vrstama kaznenih djela u postocima, u odnosu na 2007. godinu, broj kaznenih djela nanošenja tjelesne ozljede porastao je za 22,6%, nanošenja teške tjelesne ozljede za 5,5%, upućivanja prijetnje za 39,1%, razbojničke krađe za čak 450%, prijave za 425%, nasilničkog ponašanja za 41,5%, te, što je posebno iznenađujuće, broj kaznenih djela nedozvoljenog posjedovanja oružja porastao je za 16,7%. Treba uzeti u obzir da u ove podatke nisu uvrštena kaznena djela koja su počinili mlađi punoljetnici.

U samo 2 prethodna mjeseca svjedoci smo brojnih novinskih napisa o počinjenju kaznenih djela od strane djece i mladih, koja su počinjena na iznimno brutalan način: premlaćivanje vršnjaka metalnim i bežbol palicama, napada hladnim oružjem, organiziranja u nasilničke bande, premlaćivanja kojem nije prethodio nikakav sukob, čak niti kontakt. U prošloj i ovoj godini nekoliko je djece žrtava završilo u bolnicama na odjelima intenzivne njege i u dugotrajnim komatoznim stanjima, a u protekloj godini su takvi slučajevi za posljedicu nažalost imali i smrtni ishod.

Ured pravobraniteljice za djecu je tijekom 2008. godine zaprimio 89 pojedinačnih prijava za zaštitu od nasilja u odgojno-obrazovnim ustanovama, kojim je bilo obuhvaćeno 429 djece. Taj broj je u odnosu na 2007. godinu porastao za 67%.

Uspoređujući navedene podatke kroz pet posljednjih godina, vidljivo je da je u odnosu na 2004. broj pojedinačnih prijava Uredu pravobraniteljice porastao za više od 68%. Nema sumnje da takvo nasilje znatno ugrožava i sam odgojno-obrazovni proces, a da su oblici nasilja sve teži i sve okrutniji.

Iskustva govore da djeca koja doživljavaju nasilje i sama često nasilje primjenjuju kao obrazac ponašanja. Tako je Ured pravobraniteljice za djecu tijekom 2008. godine zaprimio ukupno 297 prijava koje su se odnosile na povredu prava djece na zaštitu od nasilja. Pri tome

su kao oblici nasilničkog ponašanja prema djecu uzeti: nasilje u obitelji, nasilje u odgojno – obrazovnim ustanovama, nasilje u institucijama i ostalo nasilje. Broj pojedinačnih prijava tih oblika nasilja nad djecom Uredu pravobraniteljice je u odnosu na 2005. godinu porastao za više od 55%.

Iz svih dostupnih podataka evidentan je porast nasilja, kako onog čije su žrtve djeca i mladi, tako i onog u kojem su oni sami počinitelji, a stručnjaci već duže vrijeme upozoravaju i daju preporuke za suzbijanje ove društvene patologije.

Rasprava na Plenarnoj sjednici omogućila bi zajedničko traženje modaliteta kako bi se na vrijeme prepoznala djeca s poremećajima u ponašanju, progovorilo bi se o ulozi o subkulturnih grupa kao čestim akterima sukoba, ulozi centara za socijalnu skrb i policije, ali i medija.

Posebnu pozornost bi trebalo posvetiti i primjeni članka 95. Obiteljskog zakona koji govori o zabrani noćnih izlazaka (od 23 do 5 sati) djetetu mlađem od 16 godina bez roditeljske pratnje. Podatci kojima raspolaže Ministarstvo unutarnjih poslova pokazuju su da su djeca 2007. godine u čak 50% slučajeva u to vrijeme bili vani uz suglasnost roditelja.

Također, važno je povesti računa o snažnoj korelaciji izloženosti obiteljskom nasilju i počinjenja nasilja nad drugima, te važnosti odgoja djece i utjecaja u obitelji. Naime, prema podacima MUP-a, u 2007. godini je čak 4100 djece bilo izloženo nekom od oblika obiteljskog nasilja. Konvencija o pravima djeteta jasni govori da je za odgoj odgovoran roditelj, a da su mu društvo i država dužni dati potporu u tom odgoju.

Osim toga, potrebno je istaknuti važnost i ulogu škole kao mjesta koje bi trebalo financirati i utvrđivati programe za djecu i mlade, za što kvalitetnije provođenje slobodnog vremena, mjesta koje će poticati komunikaciju među djecom, medijaciju u sukobima, ali i preuzeti funkciju ranog upozoravanja na rizik.

Rasprava bi, svakako, morala potaknuti diskusiju o povezanosti sustava sveobuhvatne skrbi o djeci rizičnog ponašanja, ekipiranosti tijela i institucija koja se bave tim pitanjem, te razmotriti mogućnost osnivanja posebne organizacijske jedinice koja se bavi pitanjem maloljetnika pri Ministarstvu pravosuđa, kao i mogućnost da škole zaposle određene profile stručnjaka koji bi imali mogućnost preventivnog djelovanja.

Također, rasprava bi omogućila razmatranje prijedloga da se, kao jedan od načina olakšavanja praćenja programa tijela državne uprave koja na bilo koji način skrbe za djecu, izdvoji jedna jedinstvena stavka državnog proračuna u kojoj bi bilo istaknuto samo financiranje programa za djecu i mlade.

Nadalje, potrebno je progovoriti i o provođenju mjera iz Nacionalnog plana aktivnosti za prava i interese djece od 2006. do 2012. godine, gdje neke od mjera predviđene za provedbu još 2006. ni do danas nisu provedene. Tu svakako treba spomenuti izradu Nacionalne strategije prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih, kao i Nacionalne strategije zaštite djece od zlostavljanja i zanemarivanja. Obje su trebale biti donesene još 2006. godine.

Javnost je prestrašena rastućim valom nasilja među djecom i traži se drastičnije sankcioniranje počinitelja, no nije sigurno da bi se time problem ublažio. Stručnjaci ističu važnost prevencije. Rasprava na Plenarnoj sjednici, uz donošenje konkretnih mjera i prijedloga za žurno djelovanje, omogućit će povećanu senzibilizaciju za problem nasilja među djecom i mladima među svim zastupnicima, što će posljedično uzrokovati poklanjanje posebne pozornosti prilikom donošenja zakona koji u bilo kojem segmentu dotiču mladu populaciju.

Budući da postojeći akti očito nisu učinkovito doprinijeli suzbijanju maloljetničkog kriminaliteta, a u svrhu kvalitetnije rasprave na Plenarnoj sjednici, predlažu se sljedeći

ZAKLJUČCI

1. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da, u roku od 15 dana, dostavi objedinjeno izvješće o broju i vrsti kaznenih djela koja su počinile maloljetne osobe, o zabilježenim slučajevima vršnjačkog nasilja u školama, stanju u zapošljavanju stručnjaka koji rade na prevenciji i tretmanu rizičnog ponašanja u odgojno-obrazovnim ustanovama i programima prevencije koje se provode u školama, te provedbi mjera za suzbijanje i prevenciju maloljetničke delinkvencije u sustavu socijalne skrbi. Navedeni podatci trebaju iskazivati stanje praćeno u posljednjih godinu dana.
2. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da, u roku od 15 dana, predloži konkretne i sveobuhvatne mjere za suzbijanje i prevenciju maloljetničkog kriminaliteta i delinkvencije.

ZASTUPNICI U HRVATSKOM SABORU

Red.br.	IME I PREZIME	POTPIS
1.	ZORAN MILANOVIĆ	
2.	DAMIRO MONDOLLO	
3.	MILANO ŠTAMBAK	
4.	ŠTAMBAK STAVKO	
5.	GORDAN MAHAŠ	
6.	ŽELJKO TOUĐINOVIĆ	
7.	NEVEN MIMICA	
8.	IGOR VRAČOVIĆ	
9.	ROZANA SOZOL	
10.	DRAGICA ZAGREBEC	
11.	MARIN JURJEVIĆ	
12.	MILANKA OPAČIĆ	
13.	ŽELJKA ANTONOVIĆ	
14.	ANTUN VUJIĆ	
15.	ŠPANIĆ ŽELJKO	
16.	VUKAČIĆ ŽELJKO	
17.	Boris Španić	
18.	MIRJANA FERIĆ-VAC	
19.	NEŽAD STAZIĆ	
20.	NADICA JELAJ	
21.	HRVJA VUKRIĆ	
22.	MRSIĆ MIRANDA	
23.	VESNA ŠKULIĆ	
24.	MARINA ČUKIĆ JURYAN	
25.	MICA PANOVIĆ	
26.	ANO FORČEVIĆ	
27.	GORAN HEFFER	
28.	DRAGUTIN BONAKOŠ	
29.	BIJANA BORZAN	
30.	TATJANA ŠIMAC BONACA	
31.	MIRELA HOLY	
32.	ZORAN VINKOVIĆ	
33.	ANTE KOTROMANIĆ	
34.	BIŠKUP VRAČIĆ	
35.	SONJA SIMUNOVIĆ	

ZASTUPNICI U HRVATSKOM SABORU

Red.br.	IME I PREZIME	POTPIS
36.	TANJA VRBAT	
37.	BRANKICA CRKVENKO	
38.	TONI MIRMEŠIĆ	
39.	Ivan Hanzek	
40.	ĐAVOR BERNARDIĆ	
41.	MARIO HABEK	
42.	GORDAN MARJŠIĆ	
43.	ARSEN BAUK	
44.	IVO JOSIPOVIĆ	
45.	RADICA UŠTARIĆ	
46.	ZDENKO FRANIĆ	
47.	ŠIME LUČIĆ	
48.	ĐAVORKO JIĐOVIĆ	
49.	ZDRAVKO POVRNO	
50.	LUKA ĐENOVANA	
51.	ZLATO KORČEVIĆ	
52.	GORAN BEUS RICHEMBERGH	
53.	ZLATO HORVAT	
54.	MARIN BAKARIĆ	
55.	Imprintin Lesar	